

ZDROWIE PUBLICZNE –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

Akademia Nauk Stosowanych w Koninie

ZDROWIE PUBLICZNE –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

redakcja
Bartosz Chmielewski

Poznań – Konin 2022

Recenzja wydawnicza
dr hab. Wojciech Bielecki, prof. UM w Łodzi

Redakcja i korekta:
Sebastian Surendra

Projekt okładki:
Agnieszka Jankowska

Łamanie, skład, druk:
Wydawnictwo Rys

© Copyright by Autorzy
© Copyright by Wydawnictwo Rys
© Copyright by Akademia Nauk Stosowanych w Koninie

ISBN 978-83-67287-21-0

ISBN 978-83-65038-42-5

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dopiewo
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Wydawnictwo
Akademii Nauk Stosowanych w Koninie
ul. Przyjaźni 1
62-510 Konin
tel. 63 249 72 09
e-mail: wydawnictwo@konin.edu.pl

Spis treści

Piotr Bytniewski

Rozdział 1. Problematyka zdrowia publicznego – wprowadzenie	9
1.1. Pojęcie zdrowia – rys historyczny, definicje, koncepcje.....	9
1.2. Zdrowie publiczne – definicje, funkcje.....	16
1.3. Nowe zdrowie publiczne	18
1.4. Zdrowie publiczne, ochrona zdrowia w Polsce	21
Bibliografia	26

Jakub Bartoszewski

Rozdział 2. Socjoterapia i psychoterapia w kontekście zdrowia publicznego – podstawowe pojęcia	29
2.1. Wprowadzenie	29
2.1.1. Socjoterapia – próba definicji	29
2.1.2. Psychoterapia – próba definicji	32
2.1.3. Cele socjoterapii	35
2.1.4. Socjoterapia – zastosowanie	36
2.1.4.1. Socjoterapia wspomaga leczenie medyczne	36
2.1.4.2. Socjoterapia w zaburzeniach równowagi psychicznej	36
2.1.4.3. Socjoterapia w pracy z niepełnosprawnością	37
2.1.4.4. Socjoterapia w szkole i przedszkolu	37
2.1.4.5. Socjoterapia a młodzież dysfunkcyjna	37
2.1.4.6. Socjoterapia w zakładach poprawczych i karnych	37
2.1.4.7. Metody pracy socjoterapeutycznej	38
2.1.5. Psychoterapia – zastosowanie	38
2.1.6. Rodzaje psychoterapii	39
2.1.6.1. Poznawczo-behawioralna	39
2.1.6.2. Psychoterapia wywodząca się z humanizmu – terapia humanistyczna	39
2.1.6.3. Psychoterapia systemowa	39
2.1.6.4. Psychoanaliza	40
2.1.6.5. Psychoterapia psychodynamiczna	40
2.1.6.6. Psychoterapia skoncentrowana na procesie	40
2.2. Skuteczność socjoterapii i psychoterapii – studium przypadku	40
2.2.1. Przykład – studium przypadku socjoterapii	41
2.2.2. Studium przypadku – psychoterapia	45
2.3. Pytania sprawdzające	48
Bibliografia	49

Mikołaj Mielczarek

Rozdział 3. Finansowanie ochrony zdrowia z budżetu państwa i budżetów JST.....	51
3.1. Zagadnienia teoretyczne z przykładami.....	51
3.2. Studium przypadku	65
3.3. Zadania.....	74

3.4. Rozwiązania zadań	77
Bibliografia	79

Angelika Kargulewicz

Rozdział 4. Zasady żywienia człowieka	81
4.1. Wprowadzenie teoretyczne.....	81
4.1.1. Podstawowe składniki pokarmowe oraz zalecenia dotyczące ich spożycia.....	82
4.2. Zadanie do wykonania – ocena nawyków żywieniowych.....	87
4.3. Studium przypadku	88
4.4. Rozwiązania zadań	91
Bibliografia	93

Kazimiera Król, Artur Cygan

Rozdział 5. Polityka społeczna i zabezpieczenie społeczne	95
5.1. Polityka społeczna	95
5.1.1. Definiowanie i przedmiot polityki społecznej.....	95
5.1.1.2. Podstawowe wartości i zasady polityki społecznej	96
5.1.1.2.1. Podstawowe wartości	96
5.1.1.2.2. Zasady polityki społecznej	98
5.1.1.3. Podmioty polityki społecznej.....	99
5.1.1.3.1. Globalne podmioty polityki społecznej.....	99
5.1.1.3.2. Unia Europejska jako regionalny podmiot polityki społecznej	100
5.1.1.3.3. Rada Europy jako regionalny międzynarodowy podmiot polityki społecznej	102
5.1.1.3.4. Krajowe podmioty polityki społecznej.....	103
5.1.1.4. Źródła finansowania polityki społecznej	104
5.1.1.5. Europejskie modele polityki społecznej	105
5.1.1.6. Główne rodzaje polityk społecznych na szczeblu zdecentralizowanym w Polsce.....	108
5.1.1.7. Wskaźniki społeczne	110
5.1.2. Zabezpieczenie społeczne	111
5.1.2.1. Historia zabezpieczenia społecznego	111
5.1.2.2. Finansowanie ubezpieczenia społecznego.....	112
5.1.2.3. Ubezpieczenie emerytalne	113
5.1.2.4. Ubezpieczenie rentowe.....	115
5.1.2.5. Ubezpieczenia chorobowe	117
5.1.2.6. Ubezpieczenie wypadkowe.....	118
5.1.2.7. Ubezpieczenie zdrowotne	119
5.1.2.8. System świadczeń z tytułu bezrobocia	120
5.1.2.9. System pomocy społecznej.....	122
5.1.2.10. System świadczeń rodzinnych.....	123
5.1.3. Pytania kontrolne.....	125
Bibliografia	126

Ewelina Drela

Rozdział 6. Epidemiologia i nadzór sanitarno-epidemiologiczny	129
6.1. Wprowadzenie	129
6.1.1. Epidemiologia.....	129
6.1.2. Nadzór epidemiologiczny.....	140
6.2. Studium przypadku	142
6.3. Zadania	143
6.4. Rozwiązanie zadań	147
Bibliografia	147

Ewelina Drela

Rozdział 7. Promocja zdrowia	149
7.1. Wprowadzenie	149
7.2. Studium przypadku	156
7.3. Zadania.....	157
Bibliografia	158

Alina Roszak

Rozdział 8. Formy opieki zdrowotnej	159
8.1. Wprowadzenie	159
8.2. Systemy opieki zdrowotnej.....	161
8.3. Studium przypadku – ubezpieczeniowy system opieki zdrowotnej w Polsce	173
8.4. Zadania do rozwiązania i pytania sprawdzające.....	175
Bibliografia	188

Bartłomiej Michalak

Rozdział 9. Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia	185
9.1. Wprowadzenie teoretyczne	185
9.1.1. Cel przedmiotu	185
9.1.2. Cele istnienia systemu informacji	186
9.1.3. Zasady działania systemu informacji	187
9.1.4. Bazy danych	188
9.1.5. Systemy teleinformatyczne	189
9.1.6. Informacja w podmiocie wykonującym działalność leczniczą	191
9.1.7. Ochrona danych osobowych w systemie zdrowia.....	192
9.1.8. Elektroniczne dokumenty medyczne	193
9.1.9. Zasady odszukiwania informacji oraz zasady oceny jakości źródeł informacji	195
9.1.10. Interoperacyjność w systemie informacji ochrony zdrowia	196
9.2. Zadania do wykonania	198
Bibliografia	202

Kinga Przybyszewska, Janusz Śmigieński

Rozdział 10. Metodologia badań z biostatystyką	205
10.1. Metodologia badań.....	205
10.1.1. Temat pracy.....	205

10.1.2. Przedmiot badań	206
10.1.3. Cel badań	206
10.1.4. Problem badawczy	207
10.1.5. Hipoteza badawcza	208
10.1.6. Dobór metod, technik i narzędzi badawczych	209
10.2. Biostatystyka	210
10.2.1. Organizacja i przebieg badania statystycznego	210
10.2.1.1. Wstęp	210
10.2.1.2. Informacje ogólne	211
10.2.1.3. Organizacja i przebieg badania statystycznego	215
10.2.1.3.1. Tworzenie kwestionariusza ankiety	216
10.2.1.3.2. Etapy badania statystycznego	221
10.2.1.4. Zadania	222
10.2.1.5. Pytania kontrolne	222
10.2.1.6. Załącznik w Excelu – przykłady ankiet i bazy danych przygotowanych do analizy wyników własnych w pracy magisterskiej	223
10.2.2. Weryfikacja hipotez statystycznych – testy parametryczne	223
10.2.2.1. Uwagi metodologiczne	223
10.2.2.2. Hipotezy	224
10.2.2.3. Testy parametryczne	225
10.2.2.4. Przykłady i zadania w Excelu	237
10.2.3. Weryfikacja hipotez statystycznych – testy nieparametryczne	237
10.2.3.1. Uwagi metodologiczne	237
10.2.3.2. Testy nieparametryczne	238
10.2.3.3. Ocena testów diagnostycznych	253
10.2.3.4. Pytania	256
10.2.3.5. Przykłady i zadania w Excelu	256
Bibliografia	256

Piotr Bytniewski

Chapter 11. Public health issues	259
11.1. The notion of health – historical background, definitions, concepts	259
11.2. Public health – definitions, functions	265
11.3. New public health	268
11.4. Public health, health care in Poland	271
Bibliography	276